

Startnotitie Actualisatie Structuurvisie

Februari 2015

1. Inleiding

Met de startnotitie 'Actualisatie Structuurvisie' wordt een eerste aanzet gegeven tot de ontwikkeling van een actuele structuurvisie voor de gemeente Olst-Wijhe. In deze startnotitie wordt de gemeenteraad gevraagd de kaders vast te stellen waarbinnen het proces van de actualisatie structuurvisie vorm krijgt.

1.1 Aanleiding

Op 22 juni 2009 heeft de gemeenteraad de Toekomstvisie Olst-Wijhe vastgesteld, inclusief het bijbehorende Realisatiehoofdstuk als zijnde de structuurvisie ex artikel 2.1 van de Wet ruimtelijke ordening. En op 12 december 2011 heeft de gemeenteraad de actualisatie Toekomstvisie Olst-Wijhe, inclusief het Realisatiehoofdstuk in combinatie met de bijstelling van de Nota Bovenwijkse Voorzieningen vastgesteld. In het coalitieakkoord is afgesproken dat aan het begin van de nieuwe coalitieperiode de structuurvisie Olst-Wijhe met de samenleving wordt geactualiseerd (coalitieakkoord 2014-2018). Dit is in lijn met de gemaakte afspraak bij de vaststelling van de structuurvisie Olst-Wijhe om deze om de vier jaar te actualiseren.

Naast bovengenoemde is er nog een aantal andere redenen waarom nu de structuurvisie wordt geactualiseerd:

1. In de afgelopen periode zijn zowel ruimtelijke als sociaal-maatschappelijke vraagstukken naar voren gekomen waarop een actuele integrale visie is gewenst. Zoals de verkeersmobiliteit en leefbaarheid in het dorp Olst, een scheiding van snel en langzaam verkeer alsook landbouwverkeersroutes.
2. Maar ook de demografische ontwikkeling van de gemeente, het behoud en versterken van de leefbaarheid in de kernen en de kwaliteit van het landschap zijn thema's waarop de structuurvisie geactualiseerd moet worden. De genoemde vraagstukken zijn opgenomen in het coalitieakkoord.
3. Daarnaast is een omwenteling gaande van ontwikkelingsplanologie naar uitnodigingsplanologie. Vooral voor de opstelling van bestemmingsplannen is het belangrijk te weten hoe hier handen en voeten aan wordt gegeven.

1.2 Doelstelling

Een geactualiseerde Structuurvisie Olst-Wijhe met een ruimtelijk afwegingskader voor de gemeente richting 2025. Waar het kwantitatieve aspecten betreft ligt de planhorizon op 2020. Daarbij wordt ingespeeld op maatschappelijke ontwikkelingen en de veranderende rol van de overheid. En in samenspraak met de samenleving wordt hier vorm aan gegeven.

Doel van deze startnotitie is om inzicht te krijgen in de behandelwijze, het proces, waar op ingezet wordt voor de actualisatie structuurvisie. Met als belangrijk onderdeel de afbakening van zowel het proces als de inhoud.

1.3 Concreet resultaat

De geactualiseerde structuurvisie vormt een samenhangend ruimtelijk ontwikkelingsbeeld voor de gemeente richting 2025. Waar het kwantitatieve aspecten betreft ligt de planhorizon op 2020. De structuurvisie is integraal van aard, met aandacht voor zowel de fysieke als de economische en sociale ontwikkelingen van de gemeente. Onder anderen de verschillende thema's uit het coalitieakkoord 2014-2018 krijgen in de structuurvisie een ruimtelijke vertaling.

1.4 Wat is een structuurvisie?

Een structuurvisie is een ruimtelijke visie op de leefomgeving met de hoofdzaken van het te voeren beleid. Daarnaast is in de structuurvisie opgenomen op welke wijze de voorgenomen ontwikkeling(en) worden gerealiseerd.

Er wordt niet op perceelniveau ingezoomd. De structuurvisie geeft daarmee geen antwoord op individuele bouwplannen of toekomstige bouwinitiatieven.

In de visie wordt aangegeven op welke locaties ontwikkelingen gewenst zijn om het toekomstbeeld richting 2025 te realiseren en er worden uitgangspunten bepaald voor ontwikkeling van het generieke ruimtelijk beleidskader. In het realisatiehoofdstuk wordt verder ingezoomd op de realisatie hiervan.

De actualisatie structuurvisie wordt door de gemeenteraad vastgesteld. Voor inwoners van de gemeente Olst-Wijhe biedt het zicht op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling, maar zij kunnen er geen rechten aan ontleen: de structuurvisie bevat geen bindende uitspraken. Dit in tegenstelling tot de bestemmingsplannen.

Voor alle onderdelen/thema's geldt dat deze worden geactualiseerd wanneer deze niet meer actueel zijn en voor zover deze een ruimtelijke consequentie hebben.

Structuurvisie volgens artikel 2.1 Wet ruimtelijke ordening

1. De gemeenteraad stelt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies vast waarin de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid zijn vastgelegd.
2. De gemeenteraad kan voor aspecten van het gemeentelijk ruimtelijk beleid een structuurvisie vaststellen.
3. Voor zover een structuurvisie ontwikkelingen omvat, gaat die structuurvisie in op de wijze waarop de gemeenteraad zich voorstelt die ontwikkelingen te doen verwezenlijken.
4. De gemeenteraad kan in samenwerking met de raden van andere gemeenten een structuurvisie vaststellen.

1.5 Structuurvisie Olst-Wijhe (2009)

Hieronder is weergegeven hoe de opbouw is van de huidige Structuurvisie Olst-Wijhe (ook wel bekend als de Toekomstvisie Olst-Wijhe) en de actualisatie van de Structuurvisie in 2011. Onder 1.6 Afbakening wordt ingegaan op de visie per bouwsteen/thema.

In de huidige structuurvisie Olst-Wijhe is gekozen voor een profiel. De belangrijkste kernpunten van het profiel voor Olst-Wijhe zijn:

1. Inzetten op de lokale samenleving: overzichtelijk, met betrokkenheid, een bloeiend verenigingsleven en ontplooiingskansen voor iedereen.
2. Behouden en waar mogelijk versterken van het brede voorzieningspakket: van detailhandel, scholen, sport, zorg tot cultuur. Extra woningbouw als motor voor dit streven.
3. Een brede economische structuur met de focus op de lokale economie met voldoende werkgelegenheid en oog voor verbreding, innovatie en ondernemerschap.
4. Versterken van het landschap, de diversiteit en de grote potentie die het landschap en haar natuurwaarden hebben als vestigingsfactor (wonen) en voor recreatie en toerisme. Het watersysteem en de natuur vormen de duurzame dragers.
5. Vitaliteit van het landelijk gebied door in te zetten op een brede, kwalitatieve landbouw en nieuwe economische dragers in het buitengebied.

De keuzes die zijn gemaakt zijn gezien vanuit het perspectief van het gekozen profiel. Vervolgens is het perspectief uitgewerkt in een aantal bouwstenen, het fundament van de structuurvisie, en is per bouwsteen aangegeven wat de belangrijkste kaders zijn en welke keuzes zijn gemaakt. De bouwstenen zijn;

1. Water;
2. Ecologie;
3. Landschap en Cultuurhistorie;
4. Verkeer;
5. Landbouw;

6. Wonen;
7. Werken;
8. Recreatie en Toerisme.

De bouwstenen met de belangrijkste sectorale keuzes en principes voor de toekomst zijn geïntegreerd in een integraal structuurbeeld.

Dit structuurbeeld bevat een kwalitatief (ontwikkelings)beeld voor de gemeente voor de lange termijn. Het vormt een duurzaam raamwerk van zones die elk een eigen karakter en strategie kennen. De programmatische bouwstenen zoals wonen en werken voegen zich in dit structuurbeeld.

Het structuurbeeld is opgebouwd uit zes zones die zowel ruimtelijk als functioneel van aard zijn. Iedere zone heeft een ruimtelijke karakteristiek, een programmatisch perspectief en een ontwikkelstrategie. De zes zones zijn:

1. De IJsselvallei;
2. Het Kernenlandschap;
3. De Landgoederenzone;
4. Het Cultuurlandschap;
5. Het Open Landschap;
6. De Landbouwontwikkelingsgebieden.

Voor de ruimtelijke karakteristiek, het programmatische perspectief en de ontwikkelstrategie per zone wordt verwezen naar de structuurvisie.

Tot slot zijn zes prioritaire gebieden aangewezen waar veel ontwikkelingen op stapel staan. Voor elk van deze gebieden zijn de belangrijkste programmatische en ruimtelijke uitgangspunten geschetst. De gebieden zijn:

1. Wijhe en omgeving;
2. Olst en omgeving;
3. Wesepe en omgeving;
4. Fortmond en omgeving;
5. De robuuste verbinding;
6. De landgoederenzone.

Voor de programmatische en ruimtelijke uitgangspunten per gebied wordt verwezen naar de structuurvisie.

Actualisatie structuurvisie Olst-Wijhe (2011)

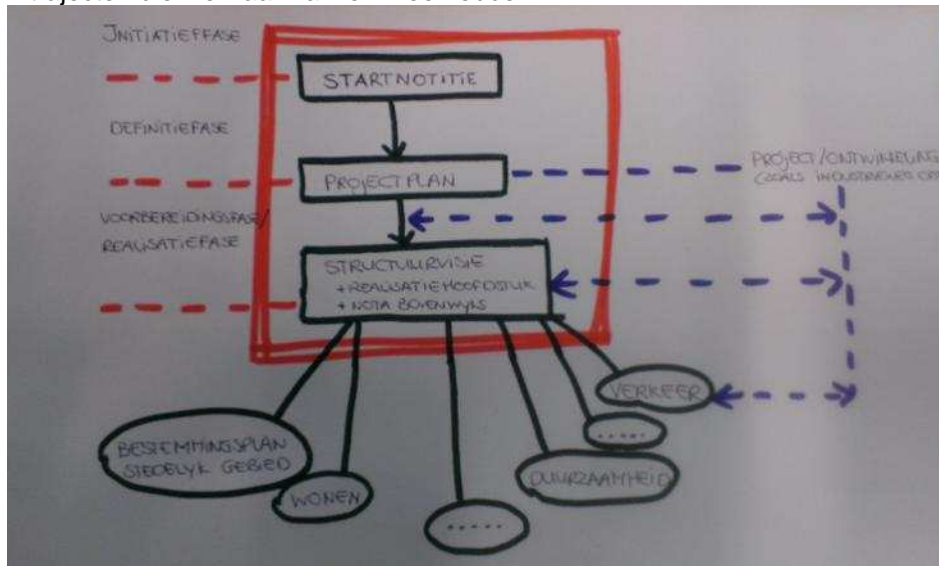
In 2011 is de structuurvisie Olst-Wijhe geactualiseerd. Het meest belangrijke punt waar wijzigingen op plaats hebben gevonden is het thema (bouwsteen) wonen. In het profiel is aangegeven dat extra woningbouw dient als motor voor het streven naar behoud en/of versterking van het brede voorzieningenpakket. Bij de actualisatie is dit bijgesteld.

Op <http://www.olst-wijhe.nl/wonen/ruimtelijke-plannen/structuurvisie-olst-wijhe> staan zowel de Structuurvisie Olst-Wijhe als de actualisatie hierop.

1.6 Afbakening

Er spelen verschillende vraagstukken die raakvlakken hebben met de actualisatie structuurvisie. Onderstaand schema maakt inzichtelijk

1. het traject van actualisatie structuurvisie en;
2. trajecten die hier raakvlakken mee hebben.

Het rood omkaderde deel geeft sec het traject van de actualisatie structuurvisie aan. De trajecten die raakvlakken hebben met de actualisatie structuurvisie zijn onder andere projecten/ontwikkelingen (zoals de verkeersmobiliteit/leefbaarheid Olst). Weergegeven met de blauwe stippellijnen. Nadat de structuurvisie is geactualiseerd kan het zo zijn dat verschillende thema's/onderwerpen geactualiseerd moeten worden (betreft de zwarte cirkels).

Voor een goede afbakening is naast een schematische weergave van het proces het ook van belang om in te zoomen op de huidige structuurvisie. Daarbij zijn de volgende vragen van belang:

- Wat is de huidige visie per thema?
- Zijn er ontwikkelingen geweest die aanleiding geven tot aanpassing van de visie?
- Geeft het coalitieakkoord aanwijzing tot bijstelling van de visie?
- Zijn er ontwikkelingen te verwachten die aanleiding geven tot aanpassing van de visie?

Daarom is per bouwsteen een eerste scan gedaan op de actualiteit. Is een bouwsteen nog actueel dan is de insteek om tijdens deze actualisatie hier niet nader op in te gaan. Tenzij er ontwikkelingen in voorbereiding zijn die uiteindelijk aanleiding geven tot aanpassing van de structuurvisie.

Bouwstenen in de huidige structuurvisie

Bouwsteen Water

"Water: De drager van de structuur"

De wateropgave zal constant aandacht blijven vragen en water zal een belangrijk ordenend principe worden. Ook zullen in toenemende mate restricties opgelegd worden aan rode ontwikkelingen. De uitdaging voor de toekomst is om te zoeken naar combinaties die mogelijk zijn tussen waterberging en andere functies."

De visie op de bouwsteen Water is nog actueel. Momenteel worden waterschapsplannen opgesteld. Deze plannen kunnen leiden tot aanpassing van de visie. Zodra hier duidelijkheid over bestaat wordt dit al dan niet meegenomen bij de actualisatie structuurvisie.

Daarnaast wordt momenteel de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening Overijssel op onderdelen herzien vanwege de implementatie van twee Europese richtlijnen: de Kaderrichtlijn Water (KRW) (2e

tranche) en de Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) (1e tranche). De KRW is gericht op een goede waterkwaliteit en duurzaam gebruik van water en bevordert ecologie en natuurwaarden in de uiterwaarden. De ROR is gericht op het beperken van de gevolgen van overstromingen voor mens, economie en cultuurhistorie. De verwachting is dat de herziening geen aanleiding geeft tot aanpassing van de structuurvisie.

Bouwsteen Ecologie

“Voorgesteld wordt om de ecologische kwaliteiten in de gemeente te versterken. Dit komt de ecologische diversiteit van de gemeente ten goede en kan tevens bijdragen aan de versterking van het recreatieve en toeristische profiel van de gemeente. In de IJsselvallei wordt al jaren gewerkt aan de realisatie van grootschalige natte natuurgebieden. De Landgoederenzone wordt het tweede belangrijke natuurgebied. In dit gebied ontstaat een zeer aantrekkelijk en afwisselend landschap met ecologische gradiënten: natte broekbossen, moeraszones en rietzones gekoppeld aan de oost-west gelegen weteningen afgewisseld met drogere, halfopen en bosrijke natuurgebieden op de tussengelegen zandgronden.”

De visie op de bouwsteen Ecologie is nog actueel. Op Europees (en rijks- en provinciaal) niveau zijn momenteel ontwikkelingen op gebied van Natura 2000/EHS. Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot aanpassing van de visie. Zodra hier duidelijkheid over bestaat zal dit al dan niet meegenomen worden bij de actualisatie structuurvisie.

Bouwsteen Landschap en Cultuurhistorie

“Het landschap in de gemeente vormt een belangrijk deel van het kapitaal. Centraal staat het versterken van de verschillende landschappelijke karakteristieken en het versterken van de landschappelijke contrasten.”

De visie op de bouwsteen Landschap en Cultuurhistorie is op onderdelen niet actueel.

Er zijn een aantal onderliggende documenten vervaardigd die aanleiding geven tot aanpassing van de structuurvisie. Het gaat om het Landschapsontwikkelingsplan (LOP), de Nota Ruimtelijke kwaliteit met daaraan gekoppeld het Fonds Ruimtelijke kwaliteit en mogelijk de Kracht van Salland. Specifiek vanuit het LOP komt een gewijzigde gebiedsindeling. Daarnaast wordt het LOP in 2015 geëvalueerd. Dit kan van invloed zijn op de actualiteit van de structuurvisie.

Ook de cultuurhistorische waardenkaart, die momenteel nog onderwerp van onderzoek en afronding is, kan aanleiding geven tot aanpassing van de structuurvisie.

Bouwsteen Verkeer

“Olst-Wijhe heeft een overzichtelijke ontsluitingsstructuur en ligt nabij drie autosnelwegen. Uitgegaan wordt van een structuur met drie noord-zuid lijnen en dwarsverbindingen. Het doorgaande verkeer en het verkeer tussen Deventer, Zwolle en Raalte wordt afgewikkeld via de A50 en de N348-N35. Als de aansluiting van de N35 op de A28 is verbeterd en de omleiding bij Wesepe is gerealiseerd, is deze structuur hierop afgestemd. De Rijksstraatweg (N337) krijgt het karakter van een lokale verbindingsweg tussen Zwolle, Wijhe, Olst en Deventer. Ter hoogte van Wijhe, Den Nul en Olst heeft deze weg een 50km/uur regime.”

De visie op de bouwsteen Verkeer is nog actueel. Er zit wel druk op de huidige ontsluitingsstructuur van Olst.

Vanuit het proces rondom de verkeersmobiliteit en leefbaarheid Olst kan er aanleiding zijn om de structuurvisie te actualiseren. Zodra hier duidelijkheid over ontstaat, wordt dit al dan niet meegenomen bij actualisatie structuurvisie. Omdat dit een actueel thema is, is dit thema in Hoofdstuk 4 op hoofdlijnen nader uitgewerkt. Dit om inzicht te geven op de wijze waarop het proces rondom dit thema wordt opgepakt.

Bouwsteen Landbouw

“De strategie voor de landbouw is samengevat de onderstaande gebiedsindeling:

LOG's

Hier staat de intensieve veehouderij centraal. Het huidige reconstructiebeleid wordt gecontinueerd. Voor beide LOG's worden gemeentelijke visies ontwikkeld. De landschappelijke inpassing van de bedrijfsgebouwen is daarbij van belang.

Verwevingsgebied

In dit gebied staat mening van functies, zoals landbouw, wonen en natuur, centraal. Er zijn geen restricties voor grondgebonden landbouw en voor de bestaande intensieve veehouderijbedrijven.

Extensiveringsgebied

De natuur en het landschap hebben het primaat met mogelijkheden voor recreatie, toerisme en wonen. In dit gebied wordt het huidige regime uit het reconstructiebeleid voor extensiveringsgebieden gevolgd.

Bij de actualisatie van 2011 is het gebied Landbouw Selectief komen te vervallen. Daarmee is de visie op de bouwsteen Landbouw nog actueel. Wel staan de Landbouwontwikkelingsgebieden ter discussie. Afhankelijk van deze discussie zal de structuurvisie mogelijk geactualiseerd moeten worden.

Bouwsteen Wonen

De visie van deze bouwsteen is uitgewerkt in meerdere (deel)thema's. Deze worden hieronder allen weergegeven.

“De inwoners van de gemeente moeten ook in de toekomst prettig kunnen wonen in woningen die aansluiten op hun behoefte. Dit betekent dat in eerste instantie aansluiting wordt gezocht bij de demografische ontwikkelingen in de gemeente: bouwen voor de eigen behoefte.”

“Bouwen voor de eigen behoefte leidt in Olst-Wijhe onvermijdelijk tot een afnemend draagvlak voor de maatschappelijke en commerciële voorzieningen. Daarom wordt gekozen voor een flinke ‘plus’ op de lokale woonopgave. Olst-Wijhe wil ook in de toekomst een bovenlokale rol blijven spelen en kan hiermee inspelen op het regionale woningbouwtekort.”

“De lokale woningbouw wordt in principe gerealiseerd in of rond de kernen Olst en Wijhe en de kleine kernen, behalve waar dat nu of in de toekomst fysiek onwenselijk wordt.”

“De additionele woningbouwopgave wordt geconcentreerd in Olst en Wijhe en voor een klein deel in Wesepe, om het effect van de nieuwbouw op het draagvlak voor de voorzieningen zo groot mogelijk te maken. De verdeling over Olst en Wijhe geschiedt evenredig aan de verdeling van de bouwopgave voor de lokale behoefte.”

“Wonen in het buitengebied vormt een kans om gewilde en bijzondere woonmilieus aan de gemeente toe te voegen of uit te breiden. Dit is echter alleen mogelijk in combinatie met landschapsverbetering, en vaststelling van de ruimtelijke kwaliteit.”

De visie op het thema wonen is niet actueel. Belangrijke ontwikkelingen die leiden tot aanpassing zijn onder andere ontwikkelingen op de woningmarkt, demografische ontwikkelingen, zorg aanbod (woningbouw) en ladder duurzame verstedelijking.

Bouwsteen Economie

“De gemeente streeft naar een brede economische structuur met een focus op het behoud en de versterking van de lokale werkgelegenheid met oog voor verbreding, innovatie en ondernemerschap. De bedrijvigheid moet passen binnen het gekozen profiel van Olst-Wijhe en de (landschappelijke) kwaliteiten van de gemeente.”

De visie op de bouwsteen economie is nog actueel. Wel bestaat er de behoefte om een onderliggend document, namelijk de Detailhandelsstructuurvisie, te actualiseren. Daarmee wordt de koppeling gemaakt met de heroriëntatie vestigingsbeleid voor consumentverzorgende functies. Dit kan mogelijk leiden tot actualisering van de structuurvisie.

Daarnaast kent de structuurvisie ook nog een bedrijventerreinenstrategie, deze is als volgt:

De gemeente heeft drie locaties waar potentieel bedrijventerreinontwikkeling kan plaatsvinden: uitbreiding van de Meente in Olst, Noordmanshoek in Wijhe en bedrijventerrein Wesepe. De strategie leunt op drie pijlers:

- *Bedrijventerreinen in de gemeente zijn primair gericht op lokale, kleinschalige bedrijvigheid;*
- *De vervangingsvraag naar bedrijventerreinen wordt in de eigen kern geacommodeerd;*
- *Bedrijventerreinontwikkeling dient samen te gaan met een ruimtelijke kwaliteitsimpuls ter plekke.*

Deze bedrijventerreinstrategie is, na de actualisatie van 2011, nog actueel. Daarbij is de ontwikkeling van het terrein Noordmanshoek als bedrijventerrein komen te vervallen. De insteek is wel om in 2015 de strategie voor de bedrijventerreinen onder de loep te nemen en deze waar nodig te actualiseren. Dit zal, naar verwachting, vooral gevolgen hebben voor de concrete uitwerking/aanpak van de bedrijventerreinen.

Bouwsteen Recreatie en Toerisme

De visie van deze bouwsteen is uitgewerkt in meerdere (deel)thema's. Deze worden hieronder allen weergegeven.

“De gemeente zet met het gekozen profiel in op het verbeteren van het recreatieve profiel door de bestaande gebiedskwaliteiten te benutten. Versterken van recreatie en toerisme draagt bij aan het verbreden van de economie en zorgt voor meer werkgelegenheid. Daarnaast draagt de recreatieve sector bij aan het verbreden en ondersteunen van het voorzieningenniveau van de gemeente. Centraal staat de koppeling van initiatieven rond recreatie met landschaps- en natuurontwikkeling en de verbreding van de agrarische sector.”

“De prioritaire zones en plekken zijn de IJssel met Fortmond, de kernen Wijhe en Olst en de Landgoederenzone.”

“De recreatieve kerngebieden krijgen ‘toegangspoorten’. Deze poorten liggen in het zuiden en het noorden van de gemeente, langs de routes parallel aan de IJssel en langs de N348.”

“Olst, Wijhe en Fortmond vormen de belangrijkste plekken voor plaatsgebonden recreatie. In Wijhe en Olst wordt de relatie tussen de centra en de IJssel verbeterd: goede en duidelijke routes van en naar het centrum waardoor de recreant wordt verleid om ook de centra te bezoeken, en vice versa.”

“Olst-Wijhe wil zich richten op de recreant die behoefte heeft aan rust en ruimte. Kleinschalige vormen zoals kamperen bij de boer, bed & breakfast, bijzondere vormen van luxe vakantiehuisjes, hotels en congresfaciliteiten spelen in op deze ambitie.”

Op dit moment wordt de beleidsvisie Recreatie, Toerisme en Cultuur geactualiseerd. De verwachting is dat deze visie in de eerste helft van 2015 wordt afgerond. En naar verwachting leidt deze beleidsvisie, op onderdelen, tot aanpassing van de structuurvisie.

Overige ontwikkelingen

Naast de ontwikkelingen, genoemd bij de verschillende bouwstenen, zijn er ook nog andere ontwikkelingen die aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de structuurvisie.

- Provinciale Omgevingsvisie en –verordening

Met enige regelmaat wordt de omgevingsvisie geactualiseerd door middel van partiële herzieningen. Dit is veelal op onderdelen. Deze actualisaties worden gevolgd maar geven tot nog toe geen aanleiding tot aanpassing van de structuurvisie.

- Externe Veiligheid

In het huidige Externe Veiligheidsbeleid is opgenomen dat het beleid wordt verankerd in de structuurvisie. In 2015 wordt dit beleid geactualiseerd. In afwachting van deze actualisatie wordt bepaald of de structuurvisie al dan niet moet worden aangepast.

- Duurzaamheidsvisie

De duurzaamheidsvisie wordt momenteel geactualiseerd. Wanneer de visie aanleiding geeft tot aanpassing van de structuurvisie wordt deze geactualiseerd.

- Ontwikkelingsplanologie naar uitnodigingsplanologie

Het bestaand bebouwd gebied wordt steeds belangrijker. Het antwoord op nieuwe en veranderende behoeften moeten worden gevonden in transformatie van bestaand stedelijk gebied: functiewijzigingen,

verbouw en herstructurering. Bij een terugtrekkende overheid moeten ruimtelijke ontwikkelingen bovendien ingevuld worden door de private sector en is de gemeente veel minder medeontwikkelaar van bouwprojecten. We staan voor een omwenteling: van ontwikkelingsplanologie naar uitnodigingsplanologie. In de uitnodigingsplanologie bepaalt de gemeente op hoofdlijnen waar ruimtelijk wel of geen veranderingen gewenst zijn. De gemeente krijgt een meer faciliterende rol ten opzichte van private initiatiefnemers en stelt flexibele bestemmingsplannen op.

Realisatiehoofdstuk

In het Realisatiehoofdstuk zijn projecten opgenomen die uitvoering geven aan de structuurvisie. Voor deze projecten is een fasering opgenomen. Deze ziet er als volgt uit:

- Fase 1: realisatie 2010 t/m 2015
- Fase 2: realisatie 2016 t/m 2020
- Fase 3: realisatie na 2020

Ontwikkelingen die benoemd zijn voor fase 3 vallen buiten het bereik van de Nota Bovenwijkse Voorzieningen.

Bij de actualisatie in 2011 zijn twee ontwikkelingen benoemd, waarvoor middelen worden gereserveerd in het Fonds Bovenwijkse Voorzieningen. Dit zijn:

- De ontwikkelingen in Wijhe (Wijhezicht, Raalterwegzone, Loswal en De Enk);
- De sanering en ontwikkeling van het Olasfaterrein.

In de actualisatie van de structuurvisie wordt ook het Realisatiehoofdstuk betrokken.

2 Kaders en uitgangspunten

Bij de actualisatie van de structuurvisie moet rekening worden gehouden met de huidige wet- en regelgeving als beleidskaders op zowel landelijk, provinciaal als gemeentelijk niveau.

2.1 Wettelijk kader

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) die vanaf 25 april 2013 van kracht is, wordt over structuurvisies het volgende bepaald:

“De gemeenteraad stelt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies vast waarin de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid zijn vastgelegd.”

Een structuurvisie is in beginsel vormvrij. Wel is in artikel 1.2.3 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) bepaald dat een structuurvisie met de daarbij behorende toelichting of onderbouwing digitaal moet worden vastgelegd en vastgesteld. Tegelijkertijd met de digitale versie moet een papieren variant worden vastgesteld. De papieren variant bevat één of meer kaarten waarop het plangebied van de structuurvisie is aangegeven.

Aanvullend op de wet bepaalt het Bro dat in de structuurvisie moet worden aangegeven op welke wijze burgers en maatschappelijke organisaties bij de totstandkoming van de visie zijn betrokken. Het voornemen om een structuurvisie waarin ruimtelijke ontwikkelingen zijn opgenomen voor te bereiden, moet bekend worden gemaakt. Vanwege de verantwoordingsplicht zal in de structuurvisie onder meer moeten worden aangegeven hoe met de reacties op deze kennisgeving is omgegaan.

Een structuurvisie dient op www.ruimtelijkeplannen.nl te worden geplaatst. Dit is de toegangspoort voor ruimtelijke plannen in Nederland. Hiermee wordt de structuurvisie voor iedereen digitaal raadpleegbaar.

Over de verwezenlijking van de ontwikkelingen die opgenomen zijn in de structuurvisie is in de Wro het volgende bepaald:

“Voor zover een structuurvisie ontwikkelingen omvat, gaat die structuurvisie in op de wijze waarop de gemeenteraad zich voorstelt die ontwikkelingen te doen verwezenlijken.”

Het Realisatiehoofdstuk is het document waarin staat opgenomen hoe de raad de ontwikkelingen, die zijn opgenomen in de structuurvisie, denkt te gaan realiseren.

2.2 Omgevingswet

Op 28 februari 2013 is de toetsversie van de Omgevingswet gepubliceerd ter vervanging van onder andere de Wet ruimtelijke ordening. Invoering van de Omgevingswet is voornamelijk voorzien voor 2018. In de Omgevingswet wordt de structuurvisie vervangen door de omgevingsvisie. Het wetsvoorstel schrijft voor dat Rijk en provincies elk een omgevingsvisie vaststellen; in tegenstelling tot de Wro is de toepassing voor gemeenten vrijwillig. Het instrument komt in de plaats van gebiedsdekkende structuurvisies, de relevante delen van de natuurvisie, verkeers- en vervoersplannen, strategische gedeelten van nationale en provinciale waterplannen en milieubeleidsplannen.

Het is momenteel onzeker in hoeverre de toetsversie van de Omgevingswet het eindbeeld geeft. De verwachting is echter dat de contouren wel vastliggen en dat aanpassingen vooral betrekking hebben op de uitvoering, de invoering en de inwerkingtreding van de wet. Bij het opstellen van de structuurvisie wordt waar mogelijk geanticipeerd op de nieuwe Omgevingswet.

2.3 Provinciaal kader

De actualisatie structuurvisie wordt afgestemd op het provinciaal beleid. De provincie Overijssel heeft op 1 juli 2009 de omgevingsvisie en de daarbij behorende omgevingsverordening vastgesteld. De omgevingsvisie presenteert het provinciale belang en beleid in de fysieke leefomgeving. Hier wordt meer mee geambieerd dan alleen beleid. Ook hoe de provincie maatschappelijke opgaven gaat realiseren. De omgevingsvisie presenteert en agendeert de visie, beleidskeuzes en de uitvoeringsstrategie op het hele ruimtelijk-fysieke domein.

Naar aanleiding van het hoofdlijnenakkoord Kracht van Overijssel is de omgevingsvisie geactualiseerd. Provinciale Staten heeft op 3 juli 2013 een actualisatie van de omgevingsvisie vastgesteld.

Ook de procedure voor de verzamelherziening 2014 omgevingsvisie en –verordening is inmiddels vastgesteld. Elk jaar wordt er een veegactie gehouden van voorstellen tot kleine aanpassingen van de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening die gebundeld aangeboden worden aan Provinciale Staten. De aanpassingen zijn veelal technisch van aard en beleidsarm.

De wijzigingen in de verzamelherziening van 2014 hebben betrekking op het provinciale luchtvaartbeleid, op regelingen voor vaarwegen, bodemsanering, bodemenergiesystemen en op de kaart van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Deze wijzigingen hebben geen nadelige gevolgen voor gemeentelijk belang.

Tot 18 februari 2015 ligt de Ontwerp Partiële herziening Omgevingsvisie en Omgevingsverordening voor Kaderrichtlijn Water (KRW) en Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) ter inzage. Deze herziening heeft geen nadelige gevolgen voor gemeentelijk belang. Wel worden de ontwikkelingen hierin gevolgd.

2.4 Gemeentelijk kader

Het gemeentelijk kader dat van belang is voor de actualisatie structuurvisie is vastgelegd in verschillende documenten. De documenten zijn:

- Coalitieakkoord 2014-2018;
- Toekomstvisie Olst-Wijhe;
- Realisatiehoofdstuk Toekomstvisie Olst-Wijhe;
- Actualisatie structuurvisie 2011;
- Actualisatie Realisatiehoofdstuk Toekomstvisie Olst-Wijhe;
- Nota Bovenwijkse Voorzieningen (Fonds Bovenwijks);
- Sociale Toekomstvisie Olst-Wijhe 2012-2020;
- Nota Ruimtelijke Kwaliteit (Fonds Ruimtelijke Kwaliteit);
- Landschapsontwikkelingsplan (LOP);
- Detailhandelsstructuurvisie;
- Visie Recreatie en Toerisme;
- Ontwikkelingsplan Economische Zaken;
- Woonvisie;
- Verkeersvisie;
- Wegencategoriseringsplan;
- Externe Veiligheidsbeleid (onderdeel Integrale Veiligheidsnota);
- Buurtschappenbeleid;
- Communicatiebeleidsplan 'in verbinding met...';
- Duurzaamheidsvisie;
- Archeologiebeleidsplan;
- Parkeerbeleid;
- Bomenbeleidsplan;
- Groenbeleid.

3 Uitvoering

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op het proces tot de actualisatie van de structuurvisie. Elke fase wordt op hoofdlijnen omschreven. Ook wordt ingegaan op de verschillende participatievormen.

3.1 Proces

Belangrijk voor het proces, naast het schema onder 1.6, is de participatie. Per procesfase wordt de participatievorm hieronder benoemd. In 3.2 wordt nader ingegaan op de verschillende participatie vormen. Dit mede in relatie tot de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. Daarmee wordt bedoeld de veranderende rol van de overheid en de betrokkenheid van de bewoners; een breed participatietraject zoals is verwoord in het coalitieakkoord.

Initiatiefase

De initiatiefase bestaat uit het opstellen van de startnotitie. In deze fase is vooral gekeken naar het proces op hoofdlijnen. Daarnaast is inhoudelijk een eerste scan gedaan op de bouwstenen/thema's, zie 1.6. Hierbij is vooral gekeken naar de actualiteit van de visie op de bouwsteen. Daarmee is een eerste filtering gemaakt op punten die mogelijk geactualiseerd moeten worden. Participatievorm in deze fase is burgerparticipatie. Men wordt geïnformeerd over de startnotitie.

Definitiefase

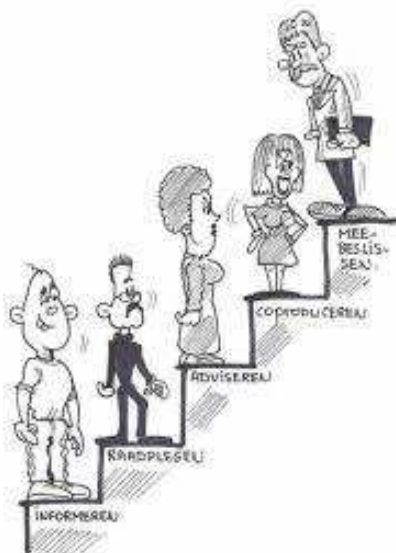
In deze fase wordt nadrukkelijker het proces tot actualisatie structuurvisie uitgewerkt. Hoe wordt het proces neergezet en wat gaan we wanneer doen. Elke bouwsteen/thema wordt nader uitgewerkt. Vooral op het gebied van het proces en de participatievorm en –niveau, maar ook inhoudelijk worden keuzes gemaakt. Dit wordt opgenomen in het projectplan, het eindresultaat van deze fase. Deze fase wordt vooral met de ambtelijke deskundigen opgepakt en uitgewerkt. Daarnaast worden partners uit de samenleving geraadpleegd over de bouwstenen/thema's. Uiteindelijk stelt de raad het projectplan vast. Participatievorm in deze fase is burgerparticipatie. En de trede raadplegen.

Uitwerkingsfase

Hierbij wordt vooral inhoudelijk ingegaan op de verschillende thema's zoals we deze nu kennen in de structuurvisie. Denk aan water, ecologie en natuur, landschap en cultuurhistorie, verkeer, landbouw, wonen, economie en recreatie en toerisme. Het proces per thema zal variëren. Aangezien het ene thema meer onderhevig is aan maatschappelijke ontwikkelingen dan het andere thema. Dit komt bij het projectplan naar voren. Participatievorm in deze fase kan zowel burgerparticipatie als overheidsparticipatie zijn. Dit is sterk afhankelijk van de thema/project.

3.2 Participatie en communicatie

In het coalitieakkoord 2014-2018 is opgenomen dat de structuurvisie met de samenleving wordt geactualiseerd. In dit proces gaat het niet alleen om het feitelijk actualiseren van de structuurvisie, maar ook om trajecten die hiermee samenhangen. Voor elk traject wordt bekeken op welk niveau, welke trede wordt ingezet qua participatie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de participatieladder.

Burgerparticipatie

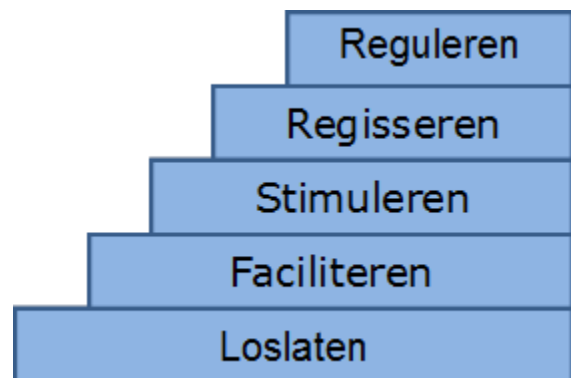
Bij burgerparticipatie stippelt en voert de gemeente beleid uit en biedt in één of meerdere fases daarvan gelegenheid aan burgers om mee te denken of hun mening te geven. Burgerparticipatie is gericht op:

- meeweten
- meedenken
- meewerken
- meebeslissen

door burgers over gemeentelijk beleid, projecten en de uitvoering ervan. Het doel daarvan kan zijn om het resultaat te verbeteren en draagvlak te bevorderen bij burgers. De ene keer gaat deelname in de vorm van inspraak, de andere keer via een uitgebreidere vorm van burgerparticipatie. Er zijn diverse werkvormen die we inzetten, van werk- en klankbordgroepen tot inloopavonden, informatieavonden en tafelsessies. Voorwaarde voor een succesvolle bijeenkomst is, dat de gemeente vooraf duidelijk maakt wat voor status een bijeenkomst heeft (op welke wijze wegen raad en college bijvoorbeeld de resultaten mee in de besluitvorming) en wat voor rol en verantwoordelijkheid de burger heeft: van informerend, naar raadplegend, adviserend, coproducerend of zelf beslissend. Verwachtingsmanagement is daarbij erg belangrijk.

Overheidsparticipatie

Bij overheidsparticipatie komen de initiatieven niet van de overheid, maar uit de samenleving zelf. Inwoners bedenken iets, de overheid kijkt desgevraagd hoe ze mee kan doen (burgerinitiatieven). De rol van de gemeente is vooral die van samenwerkingspartner. Ondersteunen, meedenken, mogelijkheden zoeken, voorwaarden scheppen: dat zijn de taken van de gemeente bij overheidsparticipatie. De burgers komen met een initiatief en kunnen daarbij een helpende hand gebruiken van de gemeente in de vorm van inzet, geld, kennis, deskundigheid of materiële hulpmiddelen. Naast de ladder van burgerparticipatie, is er een overheidsparticipatieladder waarbij wij bij deze trap ernaar streven om zo laag mogelijk op de trap te blijven staan.

Zoals onder 3.1 Proces is beschreven, wordt uiteindelijk in het projectplan per project/traject ingegaan op de participatievorm en -niveau. En zoals aangegeven zal dit per project/traject verschillen. Nu wordt dan ook volstaan met het benoemen van de participatievormen en -niveaus zoals deze in het communicatiebeleidsplan zijn opgenomen.

Bij het proces van de actualisatie structuurvisie worden verschillende partijen betrokken. De ene partij zal meer worden ingezet op een specifiek thema/project en de ander meer bij het gehele proces van de actualisatie. Bij het projectplan wordt, per project/thema, nader uitgewerkt wie welke rol heeft.

3.4 Projectorganisatie

De projectorganisatie voor de actualisatie structuurvisie ziet er als volgt uit:

Bestuurlijk opdrachtgever	Herman Engberink (College, wethouder)
Ambtelijk opdrachtgever	Arie Oeseburg (Gemeentesecretaris)
Projectleider	Shirley Veldhuis (Team Projectmanagement en Advies)

3.5 Planning

De basis voor de planning is de afbeelding onder 3.1 proces. Hier staat globaal weergegeven wat wanneer plaatsvindt.

Activiteit	Deadline
Opstellen projectplan	april 2015
Actualisatie structuurvisie	4 ^e kwart 2015
Realisatiehoofdstuk	1 ^e kwart 2016
Nota Bovenwijks	1 ^e kwart 2016

3.6 Middelen

Met het project actualisatie structuurvisie is ambtelijke inzet gemoeid. Om een start te maken met de actualisatie van de structuurvisie wordt om een startbudget gevraagd. Dit startbudget wordt ingezet voor de opstelling van het projectplan. Het bedrag van € 16.200,- wordt gedekt uit de Investeringsreserve.

Definitiefase (resultaat projectplan)

Projectleider	80
Overig ambtelijke inzet	100
Totaal	180 uur x € 90,- = 16.200,-

In het nog op te stellen projectplan wordt nader ingegaan op de benodigde financiële middelen voor het vervolg van het proces, de voorbereidings-/ realisatiefase.

4 Uitwerking verkeersmobiliteit en leefbaarheid Olst

Om een doorkijk te geven hoe in het projectplan een project en/of thema wordt uitgewerkt volgt hier een opzet op hoofdlijnen. Dit project wordt in de volgende fase, het projectplan, ook verder concreter uitgewerkt. Zoals onder 1.6 is aangegeven wordt hier globaal het proces rondom de verkeersmobiliteit en leefbaarheid in Olst weergegeven.

Aanleiding

Het vraagstuk is vooral door bewoners van de Jan Hooglandstraat naar voren gebracht. De aanleiding lag in het vrachtverkeer met de bestemming voor het pand aan het begin van de Industrieweg. Vervolgens kwamen er ook andere punten naar boven zoals, ligging bedrijven, duur sluiting spoorbomen, veiligheid fietsers, ontwikkeling/gebruik Abersonterrein, etc. De afgelopen twee jaren kwamen deze vraagstukken naar voren. Dit is de aanleiding waarom dit thema nu wordt meegenomen bij de actualisatie van de structuurvisie.

Huidige structuurvisie

In de structuurvisie Olst-Wijhe is het volgende opgenomen ten aanzien van het vraagstuk in de kern Olst. Onder de bedrijventerreinstrategie op pagina 43 van de structuurvisie is het volgende opgenomen: *'De bedrijvigheid op het noordelijk gedeelte van de Industrieweg Olst zal plaats maken voor woningbouw. Aan de zuidkant van de Industrieweg zijn enkele dusdanig kapitaalintensieve bedrijven gevestigd dat het niet wenselijk is deze binnen het tijdsbestek van deze visie actief te verplaatsen, mede gezien het hiermee gepaard gaande verlies aan werkgelegenheid. Voor de langere termijn is uitplaatsing gewenst, om de overgang tussen het centrum en de Landgoederenzone directer te maken met interessante groene en rustige woonmilieus.'*

Daarnaast kent de structuurvisie zoals eerder aangegeven zes prioritaire gebieden. Een van deze gebieden betreft Olst en omgeving. Daarin staat het volgende opgenomen dat raakvlakken heeft met bovengenoemd project (zie pagina 61 e.v. van de structuurvisie):

'...De grootste woninguitbreiding van Olst ligt nabij het Averbbergen. Een volledige verplaatsing van bedrijventerrein Industrieweg is niet voorzien in de planperiode van deze toekomstvisie, maar het lange termijn perspectief voor dit gebied is geen bedrijvigheid. Het volledige gebied ten oosten van het spoor kan worden ontwikkeld tot een aantrekkelijk woonlandschap.'

'...onderzoek toont aan dat er geen kwantitatieve noodzaak is voor een randweg met een tweede spoorkruising. Echter, een tweede spoorkruising is om kwalitatieve redenen gewenst: ten behoeve van meer flexibiliteit in het verkeerssysteem (i.v.m. hulpdiensten etc.) voor de nieuwe woningbouw ten oosten van het spoor en voor het ontlasten van het centrum van het (vracht)verkeer. Een noordelijke randweg heeft op basis van de huidige inzichten de voorkeur. Een noordelijke randweg gaat de toekomstige woningbouw in Olst noord-oost en bedrijventerrein De Meente ontsluiten. Een zuidelijke optie heeft deze voordelen niet. Bovendien blijkt dat een zuidelijke randweg weinig verkeer van de Kornet van Limburg Stirumstraat afhaalt, terwijl de noordelijke variant hier goed op scoort. Een noordelijke randweg is ook logisch, gezien het afbouwen van bedrijventerrein Industrieweg....'

Bij de actualisatie in 2011 is de volgende bijstelling gedaan in het Realisatiehoofdstuk voor de ambitie 'ongelijkvloerse spoorwegkruising'.

'De extra verkeersovergang Olst stond aangegeven voor mogelijke realisatie na 2018. Voor de realisatie gaan we nu uit van de periode na 2020 (fase 3). Omdat nu erg onzeker is of er na 2020 woningbouw komt ten noordoosten van Olst, is een nadere afweging nodig of de realisatie van deze spoorwegovergang gewenst is in relatie tot de verdere ontwikkeling van het dorp Olst. In de investeringsagenda is een bedrag van € 9.000.000,- opgenomen voor realisatie van een extra spoorwegovergang.'

Proces

Het vraagstuk maakt onderdeel uit van het proces actualisatie structuurvisie. We onderscheiden in het proces twee routes, lange en korte termijn. De lange termijn is daarbij onderdeel van de actualisatie structuurvisie. Daarbij wordt vooral naar de huidige visie gekeken, de keuzes die daarin gemaakt zijn en de

actualiteit hiervan. Dit wordt dan dusdanig neergezet zodat verschillende partijen als bewoners Jan Hooglandstraat (olst.info) maar ook andere bewoners uit Olst, plaatselijk belang Olst, ondernemers uit Olst en de raad participeren in het proces.

Voor de korte termijn route wordt vooral bekeken in hoeverre op quick wins gemaakt kunnen worden. Ondanks dat voor de lange termijn de keuzes nog gemaakt gaan worden. Op korte termijn wordt een gesprek aangegaan met Plaatselijk Belang Olst en olst.info om te kijken welke maatregelen genomen kunnen worden. In de verdere discussie hierover worden uiteraard deskundigen betrokken.